

Az Evangélikus Élet kéthetente megjelenő hírlevele

Az élet menete a holokauszt áldozatainak emléknapján

Budapesten az élet menete április 17-én, vasárnap délután a Dohány utcai zsinagógától indult. A sófár hangjára a tömeg a Károly körút – Deák tér – József Attila utca – Széchenyi tér – Zrínyi utca útvonalon keresztül a Szent István-bazilika előtti térre tartott. A rendezvény szónokai a kirekesztés ma is fenyegető veszélyeire figyelmeztettek, valamint a keresztények és zsidók összefogásának fontosságát hangsúlyozták.

A zsinagóga előtti teret megtöltő tömeget Bandi László, az Élet Menete Alapítvány kuratóriumának tagja és Hegedűs D. Géza Kossuth-díjas színész köszöntötte. Bandi László kiemelte: a tizennegyedik alkalommal megszervezett élet menete megmutatja, hogy egyedül a szabadság, a „felnőtt embe-

rek saját akaratán nyugvó belátás” teremtheti meg azt a megnyugvást, békeességet, amelyre Magyarországon a zsidó és keresztény emberek egyaránt vágyanak. Ezt a szabadságot jelenti, hogy van holokauszt-emléknapunk, amely nem kipipálandó protokollés, hanem az őszinte visszaemléke-

zés és az elgondolkodás napja – fogalmazott. Sok minden történt és történik, hogy kölcsönösen belássuk, „bármelyik porcikánkat éri seb, az az egész közösségnek fáj, és kár versenyezni, hogy kinek mi fáj jobban” – mondta a szónok. Szavai szerint az alapítvány tizennégy éve dolgozik azért, hogy hi-

duk épüljenek szomszéd és szomszéd között, hogy hegedjenek a mély sebek. „Azért dolgozunk, hogy visszautasítsunk mindenféle rasszizmust és kirekesztést, mert mi megpróbáltuk megtanulni a holokauszt leckéjét: egy pofonból, egy rosszízű megjegyzésből is kialakulhat a tragédia” – mondta Bandi László.

Hegedűs D. Géza arra hívta fel a figyelmet, hogy ahol kevés a tudás, az ismeret, ott nagy a sodródás és a szellemi kiszolgáltatottság veszélye, ez pedig bizonytalanságot, szorongást szül, ami agresszív, intoleráns nézeteket kelt mások származásával, vallásával, bőrszínével szemben. Aki tudatlan, az szorong és fél, ezért tüt mindent, ami más – fogalmazott.

Az ember el tud aljasodni

A rendezvény fő szónoka az idén Kossuth-díjjal kitüntetett Röhrig Géza színész, költő, a *Saul fia* című Oscar-díjas film főszereplője volt, aki arról beszélt, hogy Auschwitz két tekintetben is végérvényesen módosította a normákat. „Egyrészt láthatóvá tette, mire vagyunk képesek egymással mi, emberek, mennyire és mennyien el tudunk aljasodni, másrészt az is fájdalmasan egyértelművé vált, mi az, ami még befér a mennyei Atyának anélkül, hogy beavatkozná” – fogalmazott. „Elmozdult, örökre megváltozott az önmagunkról és a Jóistenről alkotott képünk. Auschwitz az a történelemben, ami a tudományban a relativitáselmélet. Senki nem érti, de mindenkire vonatkozik” – fűzte hozzá Röhrig Géza.

► Folytatás a 3. oldalon

Oratio œcumenica

[Lelkés:] Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, szerető mennyei Atyánk! Jézus Krisztusban testvérünké lettél, az örök élet nyitottságával és örömeivel ajándékoztál meg. Az ő nevében kérünk, hallgass meg imádságunkat.

[Lektor:] Könyörgünk, Atyánk, hogy ebben a világban, ahol annyi bántó zaj, hamis hang, hazug beszéd hangzik el, szólhasson a téged dicséret ének, a rólad tanúságot tevő igehirdetés, a bátorságot, örömet és életet ajándékozó evangélium. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk azokért, akik csak panaszra nyithatják ki szájukat, vagy már panaszkodni sem tudnak, mert fálsultan cipelik életük terheit. Te Fiadban megmutattad: szereted az embert, és neked is fájnak terhei. Segíts, hogy a terhek alatt roskadók meglássák: te ott vagy velük a terhek alatt. Ez adjon vigaszt, reménységet és erőt. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk egyházadért, gyülekezetünkért. Igéd és szentségeid által arra hívtál el bennünket, hogy evangéliumod ajándékát megéljük mindennapjainkban. Segíts nekünk, hogy ebben az elhivatásban mindenki megtalálja azt a hangot, amelyen szólhat, énekelhet. Segíts megbecsülnünk a másikban kapott ajándékot. Ne engedd, hogy emberi hibáink, bűneink miatt hamisan szóljon egyházad hangja. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk azért is, hogy mindannyian úgy járassunk ebben az életben, hogy minden kétség és fájdalom ellenére meg tudjunk maradni a benned való reménység bizonyosságában. Tölts el minket újra és újra a benned való örömben, a benned való élet bizonyosságában. Segíts meghallanunk a te tiszta hangodat, segíts meghallanunk mások panaszát és segítségkérését. És kérünk, adj nekünk is tiszta hangot, téged dicséret énekre induló lelket, a te vigaszt, örömhíredet megélt életet. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkés:] Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, szerető mennyei Atyánk. Hálát adunk neked, hogy egyházad éneke összecsendül az előrementek téged dicséret énekével, és bennünket is vársz eljövendő országodban, ahol te leszel minden mindenkiben örökkön örökké. [Gyülekezet:] Amen.

Reményik Sándor-díjjal tüntették ki Kolozsváron Kelemen Hunort és Semjén Zsoltot

A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Reményik Sándor-díjával tüntették ki április 14-én Kolozsváron Kelemen Hunort, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnökét és Semjén Zsoltot, Magyarország kormányának miniszterelnök-helyettesét (képkön).

Az ünnepélyes díjátadóra az egyház zsinatának ülészakán került sor, amelyen az 1956-os magyar forradalommal való szolidaritásvállalás miatt meghurcolt és elítélt erdélyi evangélikus lelkészekről és teológiai hallgatókról is megemlékeztek. Ünnepi beszédében Semjén Zsolt kijelentette: „Az égi házához is hűtlen az, aki a földi nemzeti közösség sorskérdései elől dezertál. Ezért van, hogy a kereszténység és a nemzeti elkötelezettség nem egymással szemben álló dolgok, hanem pont egymást erősítők.”

Az 1956-os forradalomról szólva a kormányfőhelyettes megemlítette: a pesti srácoknak semmi esélyük nem volt a Vörös Hadsereggel szemben, ma mégis ők állnak a történelem piedesztálján, az egykori Szovjetunió pedig eltűnt a történelem süllyesztőjében. Úgy vélte: demokratának lenni annyit jelent, hogy

nem szabad félni. „A küldetésünk az, hogy ne féljünk, a Jóistennek szándéka van velünk, magyarokkal” – fogalmazott a miniszterelnök-helyettes.

Kelemen Hunor többek között arról beszélt, hogy az erdélyi magyar közösség akkor lehet sikeres és erős, ha az egyházai továbbra is folytatják közéleti szerepvállalásukat. Az RMDSZ elnöke szerint ismét olyan időköt él a közösség, amikor nap mind nap szembe-sül a kisebbségi lét kihívásaival.

Kelemen Hunor emlékeztetett arra, hogy egy évvel ezelőtt Washingtonban tájékoztattott ottani döntéshozókat a romániai magyarság helyzetének alakulásáról, és az akkor elmondottak bekerültek az Egyesült Államok Külügyminisztériuma által készített Románia-jelentésbe. „A rakétavédelmi pajzs alatt az emberi jogok tán mégsem kerülnek zárójelbe” – jegyezte meg az

elnök. Hozzátette: ha rendezett a többség és a kisebbség viszonya, a biztonság is könnyebben garantálható.

Az eseményen Csendes László egyháztörténész beszélt arról a tizenegy erdélyi evangélikus lelkésztől és teológiai hallgatótól, akiket meghurcoltak és bebörtönöztek az 1956-os forradalom

melletti kiállításuk miatt. „Az egyenes emberi tartást hagyták ránk örökségként” – fogalmazott Csendes László.

Az erdélyi evangélikus 1956-osok emléktábláját Adorjáni Dezső Zoltán püspök leplezte le a kolozsvári evangélikus templomban.

■ MTI

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalommal tudatjuk, hogy *Janicsovicsné Szalai Mária* 80 esztendőskorában elhunyt. Temetése Győrben, a Nádorvárosi köztemetőben lesz május 9-én 14 órakor.
A gyászoló család

HIRDETÉSEK

A keresztény értelmiségi fórum következő alkalmán a budahegyvidéki evangélikus templomban (XII. ker., Kék Golyó u. 17.) április 25-én 18.30-kor *Egy szívbebesz gondolatai* címmel *dr. Papp Lajos* szívbeszprofesszor előadása hangzik el.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem felvételt hirdet a 2016/2017-es tanévre nappali tagozaton doktori (PhD-) képzésre egyetemi hittudományi, illetve vallástudományi végzettségűek részére. A képzés két szakaszból áll, időtartama 8 félév. (Az első képzési szakasz 4 félév.) Jelentkezési lap igényelhető az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektori hivatalában vagy letölthető az intézmény honlapjáról, az ETN menüpont alatti irattárból. A felvételi eljárás díja 9000 forint. A díjat az intézmény számlaszámára (11707024-20272733-00000000) kell átutalással befizetni. (A megjegyzés rovatban fel kell tüntetni: Jelentkezés/jelentkező neve.) A felvételi jelentkezés akkor érvényes, ha a jelentkezés befizette a felvételi eljárás díját. A díjat rózsaszín postautalványon is föl lehet adni, ez esetben a befizetés igazolását kérjük a jelentkezési laphoz csatolni.

A pályázathoz csatolandó dokumentumok: születési anyakönyvi kivonat; hittudományi vagy vallástudományi egyetemi vagy MA végzettséget igazoló oklevél hitelesített másolata; egy modern (elsősorban német vagy angol) nyelvből legalább középfokú, komplex, államilag elismert nyelvizsga-bizonyítvány; rövid szakmai életrajz; egy rövid tudományos dolgozat; a jelentkező eddigi tudományos tevékenységének bibliográfiája. További információk a doktori iskola honlapján olvashatók: <http://teol.lutheran.hu/index.php/hu/di/>; jelentkezési határidő: április 29. A felvételi konzultáció időpontja: május 27.

Mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak. A Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet 2016. szeptemberi indítással mentálhigiéné szakirányú továbbképzést hirdet elsősorban humán segítő foglalkozású szakemberek részére. A felvétel kritériumai: legalább alapképzési szakon szerzett diploma a következő képzési területek valamelyikén: bölcsészettudomány, társadalomtudomány, művészet, művészetközvetítés, orvos- és egészségügy, pedagógusképzés, jogi és igazgatási, gazdaságtudományok, nemzetvédelmi és katonai, sporttudomány, hittudomány, valamint személyes alkalmasság. A képzés időtartama 4 félév, 120 kredit, havonta két nap (péntek, szombat). A jelentkezési lap letölthető az intézet honlapjáról: www.mental.semmelweis.hu. További információ a honlapon, valamint a 06-1/266-0878-as telefonszámon.

Kétheti hírszöttek

Ökumenikus imaalkalom a Szent István-bazilikában

A történelmi egyházak vezetőinek részvételével tartották ökumenikus imaalkalmat április 7-én a Jezsuita Roma Szakkollégium szervezésében. A budapesti Szent István-bazilikában az imádságot – *Székelly János* esztergom-budapesti segédpüspöknek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypasztorációs referensének vezetésével – *Kocsis Fülöp* görögkatolikus érsek-metropolita, *Bogárdi Szabó István* püspök, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkes elnöke és *Laborczy Géza* evangélikus lelkész, a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat elnöke tartotta. A kollégium diákjaival és tanáraival együtt volt jelen a Jezsuita Roma Szakkollé-

gium rektora, *Antal István*. A liturgiában a Boldog Ceferino Alapítvány tempolmi kórusának tagjai szolgáltak.

A nemzetközi roma nap alkalmából a Jezsuita Roma Szakkollégium másnap cigánypasztorációs szimpóziumot is tartott. Az eseményen a történelmi egyházak vezetőivel és képviselőivel beszélgettek cigánypasztorációs és cigánymissziós tevékenységeikről, majd két fiatal cigány pap beszélt a munkájuk során jelentkező kihívásokról és örömeikről. Az első kerekasztal-beszélgetés résztvevője *Nyeső Ágnes* református lelkész, *Fabiny Tamás* evangélikus püspök, valamint *Kocsis Fülöp* görögkatolikus érsek-metropolita volt.

Jubileumi hittanverseny az evangélikus gyermeknapon

Egyházunk országos irodája gyülekezeti és missziói osztályának szervezésében április 8–9-én rendezték meg Piliscsában az országos hittanverseny

gyülekezeti döntőjét és az evangélikus gyermeknapot. A táncszínpadon április 8-án a gyülekezetek felső tagozatos hittanosaik részvételével zajlott a verseny, szombat délelőtt pedig – a *Közel* együttes vezette közös éneklés és *Lacknerné Puskás Sára* lelkész nyitóáhitata után – az 1–4. osztályos tanulók mérhették össze tudásu-

kat. A „csak” gyereknapra érkezők ezalatt sportolhattak, barkácsolhattak. Mindezekben a KÖSZI (Keresztény Önkéntesek Szövetsége az Ifjúsáért és Gyermekéért) és az Evangélikus Hittudományi Egyetem hallgatói segítettek a szervezőknek.

Ebéd után *Takáts Eszter* és *Juhász Kristóf* interaktív zenés bábelőadása mozgatta meg a közönséget, majd a nagyszínpadon a pilisi gyülekezet kórusa, az *Izsópka* adott koncertet, míg a templomban néptáncot lehetett tanulni.

Az ünnepélyes eredményhirdetésekor kiderült, hogy igazán jól felkészült négyszázötven gyermek mérte össze tudását a huszonötödik hittanverseny gyülekezeti döntőjében. A jubileumi születésnapot hatalmas tortával is megünnepelték. (Felszeletelése azért lett épp *Simoné Nagy Iлона* tiszte, mert az apácai lelkész már a legelső hittanverseny lebonyolításában is segédkezett.) Egyházunk központi honlapján nemcsak az eseményről készült fényképek, hanem a verseny-eredmények is megtalálhatók.

Istenes versekkel versengtek

Huszonharmadik alkalommal rendezték meg a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban *Az Úr érkezése* országos ökumenikus szavalóversenyt. Az egyházi középiskolások számára hirdetett vetélkedő döntőjébe jutott tizenhárom fiatalnak április 8–9-én Luther-énekeket és zsoltárparafrázisokat kellett tolmácsolniuk. A – mintegy a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulójára is felkészítő – versünnepet pénteken *Bozorády Zoltán* nyugalmazott esperes és *dr. Bánszki István*, a gimnázium nyugalmazott igazgatója, a szavalóverseny életre hívója nyitotta meg. Aznap *Ratkó József*-emlékműsor, szombaton délelőtt a vendéglátó intézmény kamarakórusának fellépése gaz-

dagította a programot, továbbá *A reformáció kincsei* címmel megjelent kötet szerkesztőpárosa – *Kollega Tarsoly István* és *Kovács Eleonóra* – mutatta be impozáns könyvét.

A zsűri elnöke *Cserepes Csilla* vezető szaktanácsadó, a nyíregyházi Zay Anna Egészségügyi, Informatikai Szakközépiskola és Kollégium magyar-ének szakos tanára volt, mellette a kormányhivatal munkatársa, a szintén magyar szakos *Kövesdi Ágnes*, valamint *dr. Kovács László Attila*, a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség igazgató lelkésze és *Sallai Gábor*, a gyülekezet tagja foglalt helyet.

(Az Evangélikus.hu oldalon a teljes eredménylista megtalálható.)

Sztehlo-szobor-avató a kutató tanárok konferenciáján

Negyedik alkalommal rendeztek konferenciát az evangélikus iskolák kutató tanárainak. Az április 8-i rendezvény házigazdája ezúttal pestszentlőrinci intézményünk, a Sztehlo Gábor Evangélikus Gimnázium volt. Az iskolaépület előtt a konferencia keretében leplezték le a névadó mellszobrát, *Kocsis Előd* alkotását. A szoboravatón – a konferenciát is megnyitó – *Gáncs Péter* elnök-püspök, majd *Kucsák László* országgyűlési képviselő, végül *dr. Füzeki Bálint* egykori „Sztehlo-

gyermek” méltatta Sztehlo Gábor evangélikus lelkész kivételes személyiségét. *Tudomány és küldetés* címmel folyamatban van a konferencia anyagait tartalmazó, immáron harmadik kötet szerkesztése. *Dr. Érfalvy Lívia*, a konferencia megálmodója arról is beszámolt, hogy szeretnének kutatódiák-mozgalmat is indítani. A következő konferenciára már előadóként is várják azokat a diákokat, akik előlébb helyezést értek el valamely országos országos versenyen.

Huszonöt éve született újjá a KIE

A Keresztény Ifjúsági Egyesület megalakulására és huszonöt évvel ezelőtti újjászületésére emlékeztek a résztvevők a KIE volt székházában (ma Ódry Színpad) az április 8-án kezdődött ünnepségsorozattal. A gálaesten az ünnepi beszédek után a kiskőrösi *Gospel Sasok* együttes tagjai lepték el a színpadot. Vezetőjük *Lupták György* evangélikus lelképásztor, esperes, aki maga is hosszú éveken át volt a szervezet elnöke.

Szombaton a Deák téri evangélikus gyülekezet központjában, az Insula Lutherana helyiségeiben zajlott az egész napos változatos program, amelyre nemcsak az ország különböző részeiből, de Németországból, Ausztriából és Romániából is érkeztek vendégek. A jubileumi esemény zárásaként az ünnepelők vasárnap a Deák téri templom 11 órai istentiszteletének keretében adtak hálát Isten megtartó kegyelméért.

Jubilált a rendszerváltás utáni első keresztyén óvoda

Tavaszi virágpompába öltözött városban ünnepelte fennállásának huszonötödik évfordulóját a Forrás Evangélikus Keresztyén Óvoda, amely 1990 szeptemberében, *Pintér Mihály* lelkészsége idején a rendszerváltás utáni Magyarország első keresztyén óvodájaként kezdte meg működését. Az intézményt a kezdetektől elkötelezett hittel és szeretettel vezeti *Lassu Tamásné* óvónő, akinek a szervezésében április 4–10. között egész hetes rendezvény-sorozattal zártak a jubileumi tanév ünnepi alkalmait.

A negyedszázad alatt felnőtt fiatalok és hozzátartozóik népes csapata április 4-én a helyi művelődési házban rendezett rajkiállítás megnyitóján találkoztak. Egykori óvodás, *Sanda Zsombor*, a Grazi Zeneművészeti Egyetem hallgatója művészi csellójátékkal hangolta rá a közönséget az ünnepi percekre. A karácsony, húsvét, pünkösd témában hirdetett rajzpályázatra színvonalas munkák érkeztek – az óvodásoktól a felnőttekig terjedt a pályázók köre. A „családi kategóriában” a rajzok mellett igényes installációk és kézműves-alkotások is születtek. A megnyitón *Borbás Zoltán* művész-tanár értékelte a díjazott munkákat.

A programsorozat csúcspontja az április 8-án *Rácz Tamás* irányításával tartott gálaműsor volt, amelyen minden elérhető egykori és mai óvodás részvételével láthatott nagyszabású műsoros estet a színháztermet zsúfolásig megtöltő közönség. A zenei anyag színvonala *Stanka Erika* énektanár szakmai hozzáértésért dicsérte. Az ünnepelő közönséget és a jubiláló intézményt *Gáncs Péter* evangélikus elnök-püspök köszöntötte. Az estet követő vacsorán a meghívott vendégek immár

kötetlen beszélgetésekben idézhették föl az óvodához kötődő emlékeiket.

Április 9-én délelőtt családi sportnappal folytatódott az eseménysorozat. Délután a felekezetek közötti bib-

liaversenyen az óvodai dolgozók és az óvodások szülei is csapatot alkottak. A *dr. Zsednai Józsefné* helyi lelkész által szerkesztett szellemi torna izgalmai után a gyülekezet asszonykőre látta vendégül a verseny résztvevőit.

A jubileumi hét záróeseményeként az óvodások liturgiai szolgálatával zajlott vasárnapi istentisztelet az igehirdetés szolgálatát *Szemerei János*, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke végezte 1Kor 3,6 („*Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta*”) alapján. A püspök az egymás munkájára épülő gyülekezet-ről beszélt, amely az örök Úr szolgálatában végzi feladatát – lelkészként, tanítóként, egyháztagnaként... Kiemelte, hogy miként Várpalota 1780-ban épült

Az istentisztelet folytatásában *dr. Zsednai Józsefné* üdvözölte a vendégek sorában többek között *Pröhle Gergelyt*, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelőjét, *dr. Huszár Pált*, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának világi elnökét, *Valentínyi Erikát*, az Evangélikus Pedagógiai Szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet előadóját, *Szücs Gábort*, a pápai Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola igazgatóját és *Talabér Mártát*, Várpalota polgármesterét. A vendé-

gek köszöntését követően az ünnepi istentisztelet több mint kétszáz résztvevője a templom udvaráról felengedett két színű lufikkal juttatta kifejezésre Isten hűségé iránt érzett háláját.

■ BORBÁS ZOLTÁN

Kétheti hírszötte

Lelkésziktatás a szentesi evangélikus templomban

A szentesi evangélikus templomban április 9-én Veres-Ravai Réka helyettes lelkész iktatta hivatalába Lázár Zsolt, a Nyugat-békési Egyházmegye esperese. Az ünnepi istentisztelet igehirdetője Gáncs Péter püspök volt. A beiktatott lelkészt köszöntötte – többek között – Radosné Lengyel Anna, a Déli Evangélikus Egyházkerület felügyelője, Fehér Csaba, a Szentcsaba-Nagytemplomi Református Egyházközség lelkésze, dr. Gruber László plébános, Farkas Sándor

országgyűlési képviselő és Szirbik Imre polgármester.

Veres-Ravai Réka, aki az elmúlt öt évben helyettes lelkészként látta el hivatalát, hangsúlyozta, hogy továbbra is közvetítőként kíván tevékenykedni ember és Isten, valamint ember és ember között. Gáncs Péter püspök elmondta: „Az új parókus lelkész beiktatása fokozott önállóságot is jelent. Veres-Ravai Réka eddigi munkájával érdemelte ki a gyülekezet bizalmát. Bár Szentesen a katolikus és a református gyülekezet számottevően nagyobb, de az evangélikus templomba járók száma is örvedetesen növekszik, és ez elsősorban a lelkész asszony munkáját dicséri.” Dr. Gombos András gyülekezeti felügyelő emlékeztetett: az elmúlt öt év legnagyobb feladata az volt, hogy az evangélikusok újra visszatérjenek a templomba. Számos felújítást, karbantartást kellett elvégezniük, amelyek anyagi hiányában korábban elmaradtak.

Fabiny Tamás a szász tartományi egyház zsinatán

A Szászországi Evangélikus Egyház zsinati ülése április 11. és 14. között Drezdában zajlott le. Erre általában évi két alkalommal kerül sor: összel törvényhozó munka folyik, tavasszal pedig tematikus keretben jön össze a mintegy hetven küldött. Az idei témával (Az evangélikus egyház az egy világban – hit és igazságosság) összefüggésben a vendéglátók meghívására dr. Fabiny Tamás püspök tartott bibliatanulmányt Lk 7,36–50 alapján. Egyházunk külkapcsolatokért is felelős püspöke külön tárgyalt dr. Carsten Rentzing szász püspökkel, aki a közelmúltban kezdte meg szolgálatát. Kettejükkel, valamint a zsinaton ugyancsak vendégként részt vevő dr. Frederick Shooval, a Tanzániai Evangélikus Egyház új elnök-püspökével Otto Guse, a zsinat elnöke folytatott sajtóbeszélgetést.

Fabiny püspök részt vett azon a ke-rekasztal-beszélgetésen is, amelyet a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója jegyében tartottak. Ezen egybek mellett tolmácsolta egyházunk meghívását A föld sója című nemzetközi ökumenikus találkozóra, amelyet Budapesten, a Tüskecsarnokban rendeznek meg július 7. és 10. között. A zsinati ülés keretében ünnepi istentiszteletet is tartottak a drezdai Szent Anna-templomban, amelyen a szász egyház püspöke hirdette az igét.

Az élet menete a holokauszt áldozatainak emléknapiján

► Folytatás az 1. oldalról

A Szent István-bazilika előtt felállított színpadon idén először közösen emlékeztek a történelmi egyházak képviselői.

Az élet menetének lépéseit a szívben kell megtenni

Frölich Róbert országos főrabbi (Mazsihisz) arról beszélt, hogy a bazilika és a Dohány utcai zsinagóga, ahonnan a menet elindult, mindössze néhány percnyi sétára van egymástól, mégis voltak idők, amikor messzebb voltak, mintsem „elérhetett volna a zsinagóga hangja a bazilikáig”. Voltak idők, amikor a zsinagóga zokogása, a halálra szánt zsidók segélykérése süket fülekre és zárt ajtókra talált – mondta. „Ma a bazilika kapui nyitva állnak, ma elérkezett a zsidó hang a keresztény templomhoz. [...] Keresztények és zsidók együtt mennek, és adnak elkésett tiszteletet a mártíroknak. Ma felépítettünk egy hidat, amelyen el is indultunk együtt” – fogalmazott az országos főrabbi.

A véskorszak egyik üzenete, hogy „nem lehetett volna milliókat vágóhídra küldeni, ha őrizték volna a hidakat; nem siratnánk az elveszített és a soha meg nem született életeteket, ha azok a kapuk nyitva lettek volna” – tette hozzá. „Múltba nézve, de a jövő felé indulva együtt kell lépünk, ha azt akarjuk,

hogy a véskorszak tragédiája és szégyene soha ne ismétlődhessek meg” – figyelmeztetett Frölich Róbert.

Székelly János katolikus püspök, a Keresztény–Zsidó Tanács elnöke kiemelte: az élet menetének lépéseit a szívben kell megtenni, a múlttal való őszinte szembenézéssel, a másik kultúra, a másik ember megismerésével, tiszteletével és szeretetével. A katolikus püspök felidézte: nemrég ortodox rabbi egy csoportja nyilatkozatot tett közözé, amelyben többek között azt írták: „A keresztényeknek és a zsidóknak együtt kell munkálkodniuk korunk erkölcsi kihívásainak megoldásában.” Ezek a rabbi megérezték a történelmi pillanatot, hogy új fejezet nyíljon a zsidóság és a kereszténység történelmében, és testvéri kezét nyújtsanak egymásnak – mutatott rá.

Bogárdi Szabó István, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke azt mondta, abban a néhány órában, amikor az emlékeztetés tereivé válnak az utcák, „elgondoljuk, sétálhatna most itt unokájával az, akit errefelé vittek el a halál menetére, akit áldozati bárányként hurcoltak el, és akit a háború értelmetlen poklába löktek”.

Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke úgy fogalmazott: „Hiszem, hogy az örökkelvő Isten örül, amikor erre a menetre, az élet menetére tekint. Az ő áldá-

Kisoltárt szenteltek Dunaföldváron

Számos gyülekezethez hasonlóan a téli időszakokban a dunaföldvári evangélikus közösség is csupán egy részét használja templomának. Jó Pásztor vasárnapján, április 10-én az e templomrészebe állított, újonnan épült kisoltár ünnepi megáldására került sor Gáncs Péter elnök-püspök szolgálatával. Az ünnepi alkalmon jelen volt a Déli Egyházkerület felügyelője, Radosné Lengyel Anna is.

Dies Academicus hittudományi egyetemünkön

Isten felénk forduló arca – Megváltáskonceptiók és reflexióik a zsidó-keresztény hagyományban címmel tartottak Dies Academicust – akadémiai napot – április 13-án az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Az egybegyűlteket Jutta Hausmann tanszékvezető professzor köszöntötte. Varga Gyöngyi docens felvezetése után Karasszon István professzor (Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest) Közös sémi anyag és héber specifikum: a pádá és a gáál jelentése az Ószövetségben című, majd Martos Levente Balázs főiskolai tanár (Györi Hittudományi Főiskola) Váltság, megváltás, megváltottak – újszövetségi szempontok című előadását hallgathatták meg a résztvevők. Licht-

mann Tamás, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára A zsidóság messiáshite: a prófétáktól a Saul fiáig címmel tartott előadást, majd Mit értünk keresztény hívőként megváltás alatt? Észrevételek a szoteriológia fogalmának problémáival kapcsolatban címmel a német Vesztfáliai Wilhelms Egyetem előadója, Michael Beinker érkezett. A szünet után Pálúr János orgonaművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa, a Budapest-Fasori Református Egyházközség orgonistája adott hangversenyt a zuglói evangélikus templomban. A koncert közben szólót énekelt Kun Ágnes Anna, akit Finta Gergely kísért orgonán.

Beiktatták Békéscsaba első lelkészénőjét

Először iktattak be nőt a lelkészi szolgálatba a békéscsabai evangélikusság történetében. Péterné Benedek Ágnes már 2009 óta szolgált a gyülekezetben, most azonban hivatalosan is másodlelkésze választották. Gáncs Péter püspök prédikációjában az Ézs 40,31 („De akik az Úrban bíznak, erejük megújul...”) kezdetén olvasható „de” szóra utalva biztatott arra, hogy minden fáradtságunk ellenére találjuk meg Istennél a feltöltekedés forrását.

A beiktatott lelkész az emmausi tanítványok történetének bevezető mondatáról („együtt ment velük” – Lk 24,15) tartott prédikációjában fontosnak nevezte, hogy a Feltámadotthoz igazítsuk az utunkat. „Ő az, aki kétségeink között is mellénk szegődik” – mutatott Jézusra, hozzátéve, öröla

szeretne továbbra is szólni a békéscsabaiak között. Az iktatás szolgálatát Kondor Péter, a Kelet-békési Egyház-

megye esperese végezte, az ünnepi istentiszteletet a Békéscsabai evangélikus vegyes kar szolgálatára tette teljessé.

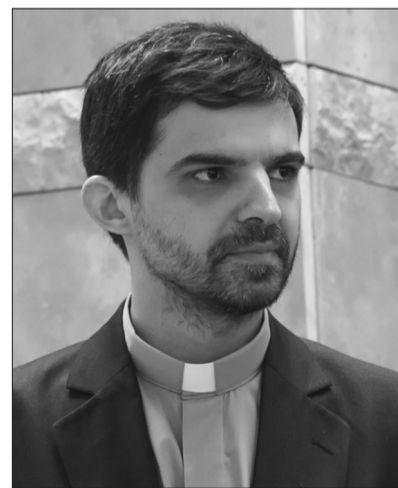
► Forrás: Evangélikus.hu

Egyházunk honlapján részletes beszámoló, fotók, videók találhatóak.

Nyitottság és misszió

Beiktatták az új metodista szuperintendenst

Április 17-én dr. Patrick Streiff, a Metodista Egyház Közép- és Dél-európai Centrálkonferenciájának püspöke beiktatta a Magyarországi Metodista Egyház szuperintendensi tisztségébe dr. Khaled A. László lelkészt. Előtte való napon köszönték meg Csernák István eddigi egyházvezető hűszerszendei szolgálatát.

Az új egyházvezető rövid beszédben szölte terveiről: nyitott és missziós egyházat szeretne, fontosnak tartja a cigánymissziót és az intézményekben való szolgálatot. Külön figyelmet érdemelnek a falusi gyülekezetek. Wesley János nyomán szeretné, ha egyháza a mai időkben is biblikus úton maradna, megtartva az evangéliumi tisztánlátást.

Egyházunk nevében dr. Lackner Pál nyugalmazott tábori püspök köszöntötte az új vezetőt.

A metodisták közössége az anglikán egyház megújulási irányzatoként indult John Wesley és fivére munkássága által a 18. században. Wesley Luther Római levél-kommentárjának olvasása közben élte át a lelki megújulást. Kora egyházának betegségeit látva hirdette a megtérés és megszentelődés szükségességét. A metodista egyházak ma mintegy hetvenötmillió tagot számlálnak világszerte.

Hazánkban a Magyarországi Metodista Egyházon kívül a következő egyházak, illetve szervezetek tekintik magukat a Wesley-féle teológiai gondolkodás örökösének: a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET), a Názáreti Egyház, az Údvadsereg Szabadegyház, Az Élet Kenyere Alapítvány, a Felebarát Keresztény Szövetség Alapítvány és a World Gospel Mission Alapítvány. A wesleyanus összefogást erősítve 1998-ban alapították meg a Wesley Egyházi Szövetséget.

A Magyarországi Metodista Egyházzal jó kapcsolatot tart fenn evangélikusságunk. Lelkészeiket hittudományi egyetemünkön képezik. Számtalan közös szolgálat, missziós program köt össze velük a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsában és az Evangéliumi Alianszban is.

■ SZEVERÉNYI JÁNOS

■ MTI

Húsvét ünnepe után 4. vasárnap (Cantate) – Jak 1,16–21

Szívünk dallama

Változatlan. A Művészetek Palotájának van egy nagyon találó mottója. Így hangzik: „A Müpában lejátszott hangok többsége újrashasznosított. Minden előadáson ugyanazokat használjuk, csak más sorrendben.” Amióta ember él a földön, mindig hozzátartozott az életéhez a zene, a ritmus, az éneklés, a kezdetleges, majd egyre kifinomultabb hangszerek muzsikája. És valóban fantasztikus, hogy az évezredek során nem fogyott el a dallamok variációja, hogy még mindig van új sorrendje a hangoknak, hogy még mindig születik új ének. A hangok ugyanazok, változatlanok, a dallamok és a variációk mégis megszámlálhatatlanok. Jakab apostol azt mondja Istenről, a Világosság Atyjáról, hogy nincs benne változás, „*sem fénynek és árnyéknak váltakozása*”. Ugyanolyan változatlan, mint ahogyan a hangok stabilan és megingathatatlanul a helyükön vannak. Állandó, örök, változatlan, mégis, ahányan vagyunk, annyiféle jelent számunkra, annyiféle hangot, dallamot szóltat meg a szívünkben. Cantate vasárnapján jó, ha különösen is odafigyelünk ezekre a dallamokra.

Tökéletes ajándék. Ismert a közmondás: „Ajándék lónak ne nézd a fogát.” Az ajándékot fogadd szívesen, köszönd meg és ne kritizáld. Ez a közmondás azonban a jó modor tanítása mellett az embernek azt a tapasztalatát is megfogalmazza, hogy bizony vannak félresikerült ajándékaink. Adunk is, kapunk is olyan ajándékokat, amelyek a szekrény mélyén végzik. Az jó ajándék, amely örömet szerez; akkor járunk el célszerűen,

A VASÁRNAP IGÉJE

ha ajándékozaskor azt nézzük, vajon a másik ember mire vágyhat, vajon neki mi lenne jó. Isten pontosan ilyen ajándékokban részesít bennünket nap mint nap. Olyan ajándékokban, amelyekre nekünk van szükségünk, amelyek számunkra jók. Bennünket néz akkor is, amikor az életutunkat ajándékaival szegélyezi, és minket nézett akkor is, amikor a legnagyobb ajándékot adta számunkra, egyetlen Fiát, aki értünk, csakis a mi javunkra halt meg és támadt fel. A tökéletes ajándékok közül, amelyekkel Isten elhalmoz bennünket, ez a legnagyobb, a legjobb.

Hallgatni és szólni. A katolikus általános iskolában, ahol hittant tanítok, a hitanterem ajtaján ez az idézet fogad minden egyes alkalommal: „Azért van két fülünk és egy szánk, hogy sokkal többet hallgassunk, mint beszéljünk.” Először mosolyogtam, hogy ez bizonyára a gyerekekre vonatkozik, nem pedig rám, hiszen nekem itt tanítanom kell, beszélnem kell Isten dolgairól. Aztán, ahogy sokadszorra lépek be ezen az ajtón, érzem, hogy sokkal többet tanítok Isten dolgairól, ha először hallgatom, odafigyelek, meghallgatom, és csak utána szólok. Nemcsak a hitoktatásban, hanem az élet minden területén érvényes Jakab apostol intése: „...*legyen minden ember gyors a hallásra és késedelmes a szólásra*.” Sokkal több hallgatás kellene, és kevesebb megdöglő kimondott, visszaszívni már nem tudott szó. Hány-szor érezzük egy-egy indulatos, bántó

mondat után, hogy bárcsak ne szólított volna, bárcsak hallgattunk volna. Legyen a nyitottság, a meghallgatás a mi alapállásunk, és ne az ömlengő beszéd, főként ne az a beszéd, amely haragból táplálkozik, hiszen a harag „*nem szolgálja az Isten igazságát*”.

Istenről nem egy helyen olvassuk az *Ószövetség* lapjain, hogy megharagudott az emberre, hogy haragos szavaival illette az embert. De az ő igazságát végül mégsem az ellene lázadó emberrel szembeni harag töltötte be, hanem a kegyelem. Az a kegyelem, amelyet nekünk adott akkor, amikor a haragot, amelyet mi érdemeltünk, Egyszőlőtte szentesítte el a kereszten. Isten irtalmaz a bűnös embernek. Ennek kellene a mi szavainkon, tetteinken keresztül az emberek felé is visszahangoznia. Mint egy dallamnak, amelyet Isten a szívünk mélyén megszólaltat.

A húsvét utáni vasárnapok közül a Cantate azt hirdeti: „*Énekeljétek az Úrnak új éneket!*” Újat! Ugyanazokból a hangokból, a változatlanokból egy sosemvolt variációt. Olyat, amely a miénk, a mi személyes dallamunk. Az örök hangokból a mi saját éneklésünk arról az Istenről és annak az Istennek, aki változatlanul szeret, és akinek ajándéka most és mindenkor tökéletes.

■ ZSUGYEL-KLENOVICS KATALIN

Imádkozunk! Urunk, Istenünk! Adj új éneket szívünkbe, friss dallamot, a te örök és változatlan szeretetednek mindig megújuló dicsőségét! Add, hogy ezek a dallamok visszhangra találjanak másokban is, hogy egyre többeket érjen el a téged áldók háladala. Ámen.

KÉTHETI ÚTRAVALÓ

„Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodákat tett!” (Zsolt 98,1)

Húsvét ünnepe után a 4. héten az *Útmutató* reggeli és heti igéi az élő, földi és mennyei éneklő gyülekezetet látatják. *Cantate!* „Énekeljétek az Úrnak új éneket...!” (Zsolt 98,1a) „Jó dolog az Urat dicsérni és éneket zengeni a te nevednek, ó, fel-séges!” (Zsolt 92,2; LK) Ő csodálatosan cselekedett, énekel-jetek! „Dicsérendő az Isten, ki minket kiragadott a sötétségnek hatalmából, és általvitt szerető Fiának országába, kibevan a mi váltságunk s bűneinknek bocsánata az ő vére által.” (GyLK 703) Jézust a halálán aratott győzelméért új énekel dicsőítik követői. Ő is hálaadásra nyitja ajkát: „*Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura [...]. Igen, Atyám, mert így láttad jónak. [...] Jöjjetek énhozzám mindnyájan [...]. Vegyéték magatokra az én igámat...*” (Mt 11,25–29) Pál kér: „...*legyetek háladatosak. Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítatók egymást teljes bölcsességgel, és intések egymást zsolnárokkal, dicsérettel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben Istennek*.” (Kol 3,15–16) Dávid értett a lantpengetéshez: „...*valahányszor Istennek az a szelleme megszállta Saul, fogta Dávid a lantot, és játszott rajta valamit. Saul ilyenkor megkönyebbült, jobban lett...*” (1Sám 16,23) Luther így vélekedik az ének s a zene szerepéről: „Isten egyik leggyönyörűbb s legdicsőbb ajándéka az ének. Haragszik is rá a sátán, mert sok kísértést és gonosz gondolatot űz el vele az ember. A dallam megleveníti a szöveget. S mint Saul királynál látjuk, elűzi a szomorúság lelkét!” A pogányok apostola nem akarta mások munkamezején végezni küldetését: „...*úgy tartottam becsületesnek, hogy az evangéliumot ne ott hirdessem, ahol Krisztust már ismerik, hogy ne idegen alapra építsek...*” (Róm 15,20–21; lásd Ézs 52,15). Pál a nyelveken szólásról s a profétálásról így tanít: „*Imádkozom lélekkel, de [...] értelemmel is, dicséretet énekekkel lélekkel, de [...] értelemmel is...*... a gyülekezetben inkább akarok öt szót kimondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken.” (1Kor 14,15.19) János tanúja volt a mennyei lények új énekeinek Isten trónjánál. Az élőlények, a vének és a sok angyal hatalmas hangon így szóltak: „*Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás*.” Isten minden teremtménye ezt énekelte: „*A trónon ülő és a Bárányé az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön örökké!*” (Jel 5,12.13) Péter vallástétele prózában „zengett”: „*Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad. És mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Istennek Szentje*.” (Jn 6,68–69) Mi már elkezdhetjük ujjongva: „*Ott lesz öröm, örök élet / Hol ezernyi ezeren / Dicséretet énekelnek [...] / A szolgáló angyalokkal...*” (EÉ 512,3)

„Áldott legyen Isten, mert nem utasította el imádságomat, szeretetét nem vontta meg tőlem.” (Zsolt 66,20)

Húsvét ünnepe után a 5. héten az *Útmutató* reggeli s napi igéi az imádkozó s az Úrra néző gyülekezet tagjaihoz szólnak: *Rogate!* „...*szüntelenül imádkozzatok...*” (1Thess 5,17) „Kialtók a magasságos Istenhez, ő mellém áll mindenkor.” (GyLK 712) Az Atya Krisztusért meghallgat: imádkozzatok! Ő igéri nekünk: „...*amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. [...] kérjétek és megkapjátok, hogy örömtök teljes legyen*.” (Jn 16,23.24; lásd 1Jn 5,14) „Csak azt tudom, valahányszor igazán komolyan imádkoztat, mindig bőséges meghallgatást nyertem!” (Luther) Pál kéri: „...*tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért [...]. Ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön...*” (1Tim 2,1–4) „Minden jó adomány és tökéletes ajándék felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás...” (Jak 1,17; LK) Imádkoz és dolgozz! Jézus példát adott: „*Nagyon korán, amikor még sötét volt, felkelt, és félrevojnult egy lakatlan helyre, és ott imádkozott. [...] És elment Galilea-szerte a zsinagógáikba, hirdette az igét, és kiűzte az ördögöket*.” (Mk 1,35.39) Az imádság a lélek lélegzetvétele. Jézus azért mondta övéinek a hamis bíróról szóló példázatát, „*hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. [...] Vajon Isten nem szolgált-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá?*” (Lk 18,1.7) Jézus parancsszavával küzte a tisztátalan lelket, amelyet tanítványai nem tudtak kiűzni. „*Ez a fajta semmivel sem űzhető ki, csak imádsággal. Minden lehetséges annak, aki hisz. A fiú apja azonnal felkiáltott: Hiszek! Segíts a hitetlenségemen!*” (Mk 9,29.23–24) Jézus előre szólt kereszthalálának és mennyeibenetelének következményéről: „*Én pedig, ha felemeltem a földről, magamhoz vonok mindenedet*.” (Jn 12,32) Feltámadása után negyven nappal „...*felemelte a kezét, és megáldotta őket. És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe*.” (Lk 24,50.51) Jézus a Szentlelket ígérte tanítványainak utolsó szavaival, és tanúskodással bizta meg őket, majd „*szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől*”. (ApCsel 1,9) S két fehér ruhás férfi ezt mondta: „*Galileabeli férfiak, mit néztek az ég felé? Ez Jézus, ki felvitetett tőletek a mennybe, ekképpen jó el ítéletre...*” (GyLK 708) János látta a mennyei lényeket, s az örökkön örökké élő trónjánál zengték: „*Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!* [...] Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom...” (Jel 4,8.11) Mi is: „*Jer, dicsérjük Istent...*” (EÉ 40)

■ GARAI ANDRÁS

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (április 24.)

Most [...] szomorúak vagytok, de ismét meglátlat majd titeket, és örülni fog a szívetek, és örömtöket senki sem veheti el tőletek. Jn 16,22 (Jer 31,9; Mt 11,25–30; Kol 3,12–17; Zsolt 149) Jézus arról beszél tanítványainak, mi történik majd ve-le, a Mesterrel és velük, a tanítványaival hamarosan. Akkor még, Jézus elfogata-sa előtt elképzelhetetlen volt számukra az, amit ő előrevetített nekik. Mégis, így is hallaniuk kellett tőle, hogy amikor majd mindez bekövetkezik, tudjanak róla: semmi sem véletlenül, hanem okkal és céllal történt. Értük történt. És amikor megértjük, hogy értünk is, akkor örülni fog a mi szívünk is. Bármilyen jenen velünk, ezt az örömet senki sem veheti el tőlünk: Jézus legyőzte a bűn és a halál hatalmát!

Hétfő (április 25.)

Egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őerte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala. 1Kor 8,6 (Ézs 46,9; Péld 8,23–32; 1Kor 3,9–17) Isten teremtette a világot, Isten adta az életünket. Vannak, akik nem hisznek ebben, akik tagadják Isten létét. Vagy éppen másban – más istennek, más úrnak szolgálva – keresik életük értelmét. Válogathat az ember, van miből. Sokféle vallás, filozófiai irányzat gyűjt követőket magának, de a pénznek vagy akár az egészségnek is lehet valaki megszállottja. Számunkra az ige érték és mérték, hogy megmaradjunk a Teremtő életet szeretőben és Jézus Krisztus megtartó kegyelmében.

Kedd (április 26.)

Jól láthatja utaimat Isten, és számon tarthatja minden lépésemet. Jób 31,4 (Zsid 4,13; 1Sám 16,14–23; 1Kor 3,18–23) Mostanában, az Európa- és világszerte fenyegető terrorcselekmények árnyékában egyre feszítőbb kérdéssé válik, mi a fontosabb: biztonságunk vagy szabadságunk. Mennyit kellene feladni az egyikből, hogy teljes legyen a másik? Van-e értelme a szabadságnak biztonság nélkül? Van-e értelme a biztonságnak szabadság nélkül? Ezt a kényes egyensúlyt politikások és biztonsági szakértők igyekeznek megteremteni világszerte. A Biblia tanítása szerint életünk a legnagyobb veszélyt a bűn jelenti, mert elszakít Istentől. De Istennél oltalmat találunk. Ő szabadságot ad nekünk életünk döntéseiben, és biztonságot: a hitet, hogy bármi történjen is velünk, tőle sem élet, sem halál el nem szakíthat.

Szerda (április 27.)

Bizony a sok álommal és a sok beszéddel együtt jár a hiábavalóság. Ezért féld az Istent! Préd 5,6 (Tit 3,9; Róm 15,14–21; 1Kor 4,1–5) Kitalálhatom életemet hiábavalóságokkal, de belemar a lelkeembe a felismerés: üres az életem. Álmodozhatok arról, amit soha nem kezdek el megvalósítani, fecseghetek arról, aminek soha nem járok a végére. Mintha törnék valami felé... de hiába, mert nem jutok előbbre. Ezért inkább félem az Istent, és figyelek szavára, hogy gondolataimnak, szavaimnak és tetteimnek célja legyen: az örök élet koronája.

Csütörtök (április 28.)

Elesett és szegény vagyok, de gondol rám az Úr! Zsolt 40,18a (Mk 6,41–42; 1Kor 14,6–9.15–19; 1Kor 4,6–13) Isten kegyelmes. Nemcsak az számít előtte, aki gazdag, akinek neve van mások előtt, akinek jól megy a sora, hanem az is, akit mások semmibe vesznek. Ha valaki arról akarna meggyőzni, hogy szegénységem, gondom, bajom annak a bizonyítéka, hogy Isten megfélemedeztet rólam, nem neki fogok hinni, hanem Isten igéjének, a zsolnáros szavának, a hívó élet tapasztalatának.

Péntek (április 29.)

[Isten] szabadított meg minket, és ő hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján, hanem saját végzése és kegyelme szerint, amelyet [...] Krisztus Jézusban adott nekünk. 2Tim 1,9 (Ézs 57,16; Jel 5,6–14; 1Kor 4,14–21) A világban ma is zajló háborúk, az öldöklés elől menekülő földönfutók képeit látva sokan teszik fel a kérdést: hogyan engedheti ezt Isten? Nem Isten akarata, hanem az ember bűnének a következménye mindez. De Isten nem hagy magára senkit a szenvedésben. Megszabadított, elhívott, örök életet adott. Nem a mi érdemünk! Isten tette értünk. Amikor kimondanánk valamire, hogy „büszké vagyunk”, mondjuk inkább: „Hála legyen Istennek! Dicsőség Istennek!”

Szombat (április 30.)

Mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket. 1Jn 4,16a (5Móz 32,10; Jn 6,60–62) [63–69; 1Kor 5,1–8) Sokféle szeretettel vagyunk képesek szeretni. Önző módon vagy a másikat magunk elé helyezve, akár tőle érzelmi függésbe kerülve. Féltelesen vagy a másikba vetett teljes bizalommal. Az ember a szeretetével paradox módon képes üldözni is a másikat. Szülő-gyermek viszonylatban ismerjük a „majomszeretet” kifejezést is, amely mindent meg akar adni a másiknak, mégis többet árt, mint használ. Esendő, sokszor elégtelennek bizonyuló szeretetünk más fénybe kerül Isten irántunk való szeretete mellett. Ha felismerjük, hogy Isten Krisztusban mutatta meg az irántunk való szeretetének határatlanságát, kiteljesedhet az életünk: képesek leszünk arra, hogy szeretettel, támogatással, hűségesen álljunk párunk, gyermekünk, szüleink, barátaink, felebarátaink mellett.

■ SZÜCS ESZTER

KRÓNKA

Az Evangélikus Élet magazin kéthetente megjelenő hírlevele

E-mail: evel@lutheran.hu. • EvÉlet online: www.evangelikusélet.hu.
• Hirdetésfelvétel: hirdetes@evel.hu. Előfizetés: kiado@lutheran.hu.
• Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 25. fszt. 2. Tel.: 06-20/824-5519.
Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): BALLA Mária (maria.ball@lutheran.hu). Főszerkesztő: T. PINTÉR KÁROLY (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: DOBSONYI SÁNDOR (sador.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: MÁTE TÓTH ZSUZSANNA (matetot@gmail.com). Tervezőszerkesztő: SZABÓ DAVID KÁROLY (david.szabo@lutheran.hu). Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518. Felelős kiadó: KENDEH K. PÉTER (peter.kendeh@lutheran.hu). Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: NAGY ZOLTÁN. Árusítja a kiadó. Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág ingyenes telefonszámán: +36-80/444-444 és a Luther Kiadónál.
• INDEX 25 211, ISSN 2498-5309.

